

▼ حرف روز اعتراف به شکست در آمریکا

یادداشت امروز به گزارش دو رسانه آمریکایی درباره ناکارآمد بودن تحریم‌های این کشور علیه ایران در دوره ترامپ اشاره دارد؛ اما لازم است پیش از بررسی اجمالی این دو گزارش مقدمه کوتاهی را طرح کنیم.

موضوع کارآمدی تحریم‌های آمریکا علیه جمهوری اسلامی ایران از مقطع اعلام توافق هسته‌ای و به ویژه با روی کار آمدن ترامپ در آمریکا به یک باور در حوزه‌های مطالعاتی و رسانه‌ای تبدیل شده است؛ تصور غلط آنها این بود که تحریم‌ها سبب شد جمهوری اسلامی بر سر موضوع هسته‌ای هم به میز مذاکره بیاید و هم از توان هسته‌ای و فناوری خود عدول کند؛ در نتیجه با الگوی «اعمال فشار- مذاکره- امتیازگیری» می‌توان در حوزه‌های غیر هسته‌ای نیز ایران را به عقب‌نشینی وادار کرد.

اما تیم جدید سیاسی در آمریکا هرگز فکر نمی‌کرد این قاعده درباره ایران تعمیم‌پذیر نیست و کارگزاران جمهوری اسلامی و به ویژه رهبر معظم انقلاب اجازه نخواهند داد که طرح موضوع مذاکره با آمریکا به مجرای برای تضعیف مؤلفه‌های قدرت راهبردی ایران در زمینه‌های موشکی و منطقه‌ای تبدیل شود.

اما حالا در آمریکا نیز رفته‌رفته به موضوع مقاومت سیاسی در ایران و عقب‌نشینی نکردن کشورمان از مواضع اصولی خود اشاره می‌شود. در این زمینه، روزنامه «واشنگتن‌پست» در یادداشتی که در اواخر هفته پیش، با عنوان «ناکارآمدی تحریم‌ها و سیاست ترامپ در قبال ایران» منتشر کرد، اعتراف می‌کند: «این تصور که با خروج از برجام ایران یک بار دیگر به پای میز مذاکره کشانده خواهد شد، خیال‌پردازانه بود.» همچنین پایگاه خبری کنگره آمریکا اعلام کرد: «ایران در عرصه منطقه‌ای خود و با خروج آمریکا از برجام هرگز در برابر آمریکا تسلیم نشده است؛ ایران در حال حاضر از حیث سازوکارهای دموکراتیک غربی‌ترین کشور در خاورمیانه است.»

درباره تحلیل این دو گزارش که در آمریکا ارائه شده، این یادداشت کوتاه فرصت بحث مفصل را نمی‌دهد، اما یک نکته را نباید از یاد برد و آن، اینکه نظریه مقاومت- که رهبر معظم انقلاب به تازگی آن را اعلام کرده‌اند و خواستار تبیین شده‌اند- در عرصه روابط بین‌الملل برای جمهوری اسلامی ایران صرفاً موضوعی اعتقادی و ایدئولوژیک نیست؛ بلکه رهیافتی واقع‌بینانه و عقلانی برای صیانت از منافع ملی کشور در نظم آنارشیک جهان کنونی محسوب می‌شود که صاحبان فکر و اندیشه و کارشناسان خبره روابط بین‌المللی باید برای بسط و توسعه مفهومی و عملیاتی آن آستین بالا بزنند.

▼ گزارش روز

بهبانهای بی‌پایان

رئیس‌جمهور در سفر به سمنان و در مراسم روز دانشجو گفته است: «راه حل مشکلات شفافیت است نه جنجال؛ و افای‌تی‌اف خوب باشد یا بد، زیرساخت و لازمه ارتباط مالی با بانک‌های جهانی است.» جمله‌ای که نشان می‌دهد پیوستن به افای‌تی‌اف از نظر آقای روحانی حتمی و قطعی است! اما آنچه در این میان سؤال‌برانگیز است اینکه چرا در سال‌های پیش «افای‌تی‌اف» برای اقتصاد و مراودات اقتصادی ایران تا این حد اهمیت نداشت؟ پاسخ را باید در اظهارات محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه یافت، روزی که وی به مجلس شورای اسلامی رفته بود تا مجلس را برای پیوستن به «افای‌تی‌اف» ترغیب کند، آنجا که می‌گوید: «تضمین نمی‌دهم با پیوستن به این کنوانسیون مشکلات مالی کشور حل شود. اما می‌توانیم تضمین بدهیم که با نپیوستن به این لایحه، آمریکا بهانه مهمی برای افزایش مشکلات پیدا خواهد کرد.» این یعنی «گرفتن بهانه از دست دشمن» موضوع اصلی است که باید اتفاق بیفتد. اما گرفتن بهانه از دشمن یا به عبارت دقیق‌تر، عقب‌نشینی مجدد برای تحقق وعده‌هایی که پیشتر ایران امتیازهای گسترده‌ای برای تحقق آن داده است! چه نفعی برای ما خواهد داشت؟ مگر اساساً برجام و تعهدات ایران که به گواه آژانس انرژی اتمی مو به مو اجرا شده، برای رفع تحریم‌ها و همان مشکلاتی نبود که رئیس‌جمهور در سفر اخیر خود آن را به «افای‌تی‌اف» پیوند زد؛ پس چرا حالا نه تنها برجام با وجود تعطیلی نزدیک به مطلق برنامه هسته‌ای ایران کارکرد خود را از دست داده است، بلکه شاهد تکرار امتیازدهی‌هایی، چون پیوستن به «افای‌تی‌اف» هستیم که مشخص نیست تا چه اندازه ما را به مقصد برساند؟ مشخص نیست چه تضمینی وجود دارد که پیوستن به «افای‌تی‌اف» برجام دومی نشده و تأمین منافع کشور به دادن امتیاز دیگری منوط نشود؟ مشخص نیست این تسلسل و دور باطل تا کی ادامه خواهد داشت و پایان زیاده‌خواهی‌ها یا به تعبیر محمدجواد ظریف بهانه‌گیری‌ها تا چه زمانی است؟

▼ خبر ویژه بنی‌صدر هم «آمدنیوز» را مزدور آمریکا دانست

ابوالحسن بنی‌صدر، رئیس‌جمهور معزول ایران پس از انقلاب اسلامی، در گفت‌وگو با یکی از کانال‌های معاند، با اشاره به حمایت گروهی از اپوزیسیون خارج‌نشین، از جمله روح‌الله زم، مدیر کانال ضد انقلاب آمدنیوز از تحریم‌های آمریکا علیه مردم ایران، این افراد و گروه‌ها را مزدور آمریکا خوانده و اقدامات آنها را ضد مردمی و از عوامل اصلی شکست اعتراضات در ایران دانسته است. بنی‌صدر در ادامه رسانه‌هایی، مانند آمدنیوز را بخشی از جنگ روانی ایالات متحده آمریکا علیه ایران دانسته و تأکید کرده است، «آمریکایی‌ها نزدیک به ۶۵ سال است که با حمایت از گروه‌هایی این چنین به دنبال ساختن آلترناتیو در ایران هستند. در زمان پهلوی هم آنها می‌خواستند جایگزین و آلترناتیو محمدرضا شاه هم در اختیار آنها باشد- اگر به اسناد سفارت آمریکا در ایران که به دست انقلابی‌ها افتاد مراجعه کنید مدارک آن را آنجا می‌بینید- عده‌ای هم رفتند و همکاری با آمریکایی‌ها را قبول کردند؛ اما انقلاب آمد و همه اینها را شست و با خود برد، حالا هم همین‌طور است؛ آمریکا به دنبال آلترناتیو در ایران است تا اگر اتفاقی در ایران رخ داد، از این نیروها برای آنجا استفاده کند.» اظهارات بنی‌صدر علیه مخالفان جمهوری اسلامی، از جمله آمدنیوز واکنش‌هایی را در بین گروه‌های ضد انقلاب در پی داشته است و آنها در شبکه‌ها و رسانه‌های خود مواضع تندی علیه بنی‌صدر گرفته‌اند.

▼ اخبار

اروپایی‌ها را ناراحت نکنیم!

«علی خرم» دیپلمات پیشین و از حامیان برجام گفته است: «به نظر من این رفتار (آزمایش موشکی)، رفتار کشوری نیست که در تحریم است. برای کشوری که در تحریم است و فشارهای سیاسی بر آن وارد می‌شود، انجام چنین رفتارهایی تنها موجب نگرانی کشورهای دیگر خواهد شد و چیزی جز ضرر در پی ندارد... اروپایی‌ها و گروه ۵+۱ به طور رفاقتی از ایران انتظار داشتند تا جایی که می‌تواند فعلاً خودداری کند.» گفتنی است، پیش از این طیف اصلاح‌طلب مدعی بود، صنعت هسته‌ای یک صنعت تزئینی است و نباید به خاطر آن مردم را تحت فشار اقتصادی بگذاریم. این طیف در کنار دولت‌مداران مدعی بودند، با کنار گذاشتن صنعت هسته‌ای، مشکل رکود و گرانی و بیکاری و سرمایه‌گذاری خارجی و آب خوردن مردم رفع شده و فتح‌الفتوح عظیمی رخ خواهد داد! همین طیف حالا با بازی در نقشه مشترک آمریکا و اروپا تحت عنوان «برجامیزه کردن مؤلفه‌های قدرت ایران»، هم‌صدا با آنها، توان موشکی کشورمان را هزینه و مایه دردسر جا می‌زند!

اصلاح‌طلبان شانسی ندارند

«صادق زیباکلام» در مصاحبه‌ای با انتقاد از عملکرد جریان اصلاحات گفت: زمان آن فرا رسیده که یک بازسازی خیلی جدی و اساسی در میان جریان اصلاح‌طلب اتفاق بیفتد. اصلاحات اساساً تشکیلات و سازماندهی مشخص ندارد. رهبران اصلاح‌طلبان کم‌وبیش همان‌هایی هستند که ۷۶ هم بودند و نیروی جوان، افکار و عقاید جوان وارد جریان اصلاح‌طلبی نشده است. وی در ادامه گفت: «به نظر من، اصولگرایان مجلس یازدهم را خواهند برد و یکی، دو سال بعد هم در انتخابات ۱۴۰۰ قطعاً اصولگرایان پیروز خواهند شد؛ یعنی آن ۱۶، ۱۷ میلیون رأی آقای رئیسی سر جایش هست، به علاوه یک چندمیلیونی هم ریزش از سوی این ۲۴ میلیون می‌رود به سبد آقای رئیسی یا هر کس دیگری که از اصولگرایان بیاید نامزد شود. ما شانسی نداریم؛ چه در انتخابات ۹۸ برای مجلس و چه در انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰. مگر این وسط یک معجزه اتفاق بیفتد.»

اتکای بیش از حد به برجام اشتباه بود

«فرزانه ترکان» عضو شورای مرکزی حزب کارگزاران و عضو شورای عالی اصلاح‌طلبان در مصاحبه با روزنامه «آرمان» گفت: «دولتمردان کشور و به ویژه رئیس‌جمهور باید بدانند که تمام مشکلات کشور را نمی‌توان با آچار برجام باز کرد؛ از این رو به یکسری آچارهای دیگر و برنامه‌های بزرگ و جامعی احتیاج است و باید برای حل مشکلات اقتصادی و اشتغال‌زایی مردم فکر اساسی کنند. اکنون مردم از نظر معیشتی تحت فشار هستند. از این جهت نمی‌شود صرفاً با صحبت‌های رئیس‌جمهور مردم را دلگرم کرد. این حرف‌ها صرفاً گفتار درمانی است؛ مردم به سخنرانی احتیاجی ندارند و می‌خواهند به چشم خود ببینند که نرخ تورم کنترل شده و جوان‌هایی که تحصیلات عالی نیز دارند، از بیکاری درآمده‌اند؛ از این رو جامعه نیازمند این است که دولت در عمل این مسائل را سامان بخشد.»

۲۰۰۰ پرونده تخلفات اقتصادی معطل مانده است

رئیس ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز کشور گفت: ۲۰۰۰ پرونده تخلفات اقتصادی که ارزش آنها حدود دو هزار میلیارد تومان است، سال‌هاست معطل مانده است. سردار علی مویدی با بیان اینکه در آینده عملکرد دستگاه‌های دیگر در بحث مبارزه با قاچاق کالا و ارز را اعلام خواهیم کرد، گفت: اگر می‌خواهیم آثار مبارزه با قاچاق کالا و ارز را در کشور ببینیم، باید هر دستگاهی مروری بر عملکردش داشته باشد و کارهای معطل مانده را به روز کند. رئیس ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز کشور درباره کوله‌بری نیز گفت: امسال کاری هدفمند و همه‌جانبه در زمینه کوله‌بری صورت گرفت و در بسته تدوین شده هم حق کوله‌بران، هم حق تجار و هم حق دولت دیده شده و با عملیاتی شدن این بسته کوله‌بران به حقوق‌شان خواهند رسید.

▼ اخبار کوتاه

◀ سناتورهای جمهوریخواه از جمله «لیندسی گراهام»، «مارک رובیو» و «تاد یانگ» و سناتورهای دموکرات «دیان فاینشتاین»، «اد مارکی» و «کریس کونز» یک روز پس از نشست غیر علنی با «رئیس‌سیا» در بیانیه‌ای درباره ترور خاشقجی مشارکت «محمدبن‌سلمان» ولی‌عهد رژیم سعودی در ترور این منتقد را مسجل دانسته و آن را محکوم کردند. گفتنی است، این بیانیه در تعارض آشکار با بیانیه‌های مقامات دولت «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا قرار دارد که ادعا کرده‌اند هیچ شواهدی مبنی بر مشارکت محمدبن‌سلمان در ترور خاشقجی وجود ندارد.

◀ سردار «قاسم سلیمانی» فرمانده نیروی قدس سپاه در سفر به عراق، به همراه «بو مهدی المهندس» نایب‌رئیس هیئت حشد الشعبی، به دیدار «مهدی‌بن‌احمد الصمدی» مفتی اهل سنت عراق رفت. سردار سلیمانی با تقدیر از مفتی اهل سنت عراق درباره مواضع ثابت وی، شمشیر نمادین امام علی(ع) را به نشانه صداقت و توجه به مسئله آزادی فلسطین به وی اهدا کرد.

◀ رئیس‌جمهوری آمریکا بار دیگر با تکرار ادعاها علیه ایران و فاجعه‌بار نامیدن توافق هسته‌ای ایران موسوم به برجام، گفت، نخواهد گذاشت تهران به سلاح هسته‌ای دست یابد. ادعاهای واهی و بی‌اساس ترامپ در شرایطی است که ایران هیچ‌گاه به دنبال ساخت سلاح هسته‌ای نبوده است و مقامات کشورمان بر استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای تأکید کرده‌اند.

◀ نیکو هیلی، نماینده سابق آمریکا در سازمان ملل گفته است: رفتار پرخاشگرانه و تهاجمی ترامپ و وانمود کردن به قابل کنترل نبودنش، ترفندی برای ترساندن دیگران و گرفتن امتیاز از دولت‌ها است! وی افزوده است: با همین ترفند سه بار موافقت چین با تحریم کره شمالی و صدور قطعنامه علیه پیونگ یانگ را جلب کردیم!

◀ محمودرضا حقی فام، معاون هماهنگی توزیع توانیر با اشاره به موافقت کمیسیون‌های تخصصی دولت با افزایش تعرفه برق پرمصرف‌ها که صرفاً ۱۴ درصد مشترکان هستند، گفت: ۸۶ درصد مشترکان برق مشمول این طرح افزایش تعرفه پرمصرف‌ها نخواهند شد.

◀ کاظم غریب‌آبادی، سفیر ایران نزد دفتر سازمان ملل متحد در وین گفت: پامردی هیئت ایرانی شرکت‌کننده در اجلاس اوپک نتیجه داد و اعضای این سازمان با کاهش سهمیه تولید برای اعضا و معاف کردن کشورمان از این کاهش تولید موافقت کردند.

◀ غلامحسین کرباسچی در صفحه اینستاگرام خود با انتشار تصویری از دوچرخه‌سواری حناچی از او خواست، به جای سوارشدن بر دوچرخه با ماشین به سر کارش برود تا بتواند با پیگیری‌هایش معضل ترافیک را زودتر حل کند.